

Το Συναξάρι της Εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (η μνήμη εορτάζεται στις 15 Αυγούστου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Συναξάρια είναι τα εκκλησιαστικά βιβλία, που περιέχουν διηγήσεις για πολλούς αγίους και εορτές. Είναι συλλογές που σχηματίσθηκαν από περιλήψεις Μαρτυρίων και Βίων αγίων από διάφορους μεταγενέστερους συγγραφείς. Το Συναξάρι διαβάζεται στις λατρευτικές συνάξεις, συνήθως μετά την έκτη ωδή των Κανόνων του Όρθρου, και αναφέρεται με συντομία στη ζωή του εορταζόμενου αγίου ή στο περιεχόμενο της εορτής. Το πιο γνωστό Συναξάρι είναι το περίφημο Συναξάριον

της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, που διαμορφώθηκε τον 10ο αιώνα. Τα Συναξάρια ουσιαστικά ταυτίζονται με τα Μηνολόγια, τα οποία επίσης κατά ημερολογιακή σειρά παραθέτουν κείμενα σχετικά με τους άγιους και τις εορτές.

ΣΥΝΑΞΑΡΙ 15ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Σήμερα γιορτάζουμε τη μνήμη της άγιας και σεβάσμιας Μετάστασης της άχραντης δέσποινας μας, Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, όταν ευδόκησε ο Θεός μας Χριστός να παραλάβει κοντά του τη Μητέρα του, γνωστοποιώντας τη Μετάσταση της από τη γη με άγγελο πριν από τρεις μέρες. Λέει· «Είναι καιρός εσένα τη Μητέρα μου να σε πάρω κοντά μου. Να μη θορυβηθείς λοιπόν καθόλου γι' αυτό, αλλά χαρούμενη να δεχτείς την είδηση, γιατί μεταβαίνεις στην αθάνατη ζωή».

Όταν το έμαθε αυτό η Θεομήτωρ, χάρηκε πάρα πολύ. Εξαιτίας λοιπόν του πόθου της να πάει προς τον Υιό της, ανεβαίνει στο Όρος των Ελαιών με ζήλο για να προσευχηθεί —συνήθιζε συνέχεια να ανεβαίνει εκεί και να προσεύχεται—, γι' αυτό και τότε κάτι παράξενο της συμβαίνει. Γέρνουν από μόνα τους τα φυτά του βουνού προς τη γη και σαν να είναι ζωντανοί δούλοι εκπληρώνουν τον οφειλόμενο σεβασμό προς τη Δέσποινα. Μετά την προσευχή της επιστρέφει σπίτι της κι αμέσως ολόκληρο αυτό ταρακουνιέται. Αφού φωταγώγησε ολόκληρο το σπίτι και ευχαρίστησε τον Θεό, συγκεντρώνει τους συγγενείς και τους γείτονες της, καθαρίζει το σπίτι, ετοιμάζει το κρεβάτι της και ό,τι άλλο χρειάζεται για την ταφή της, αποκαλύπτει τα λόγια που της είπε ο άγγελος για τη Μετάσταση της στον ουρανό, και για να πιστέψουν αυτά που τους είπε, τούς δείχνει το βραβείο που της έδωσε. Αυτό ήταν ένα κλαδί φοινικιάς.

Οι γυναίκες που είχαν προσκληθεί, όταν τα άκουσαν αυτά λούστηκαν στους θρήνους και οδύρονταν γοερά. Όταν όμως σταμάτησαν το κλάμα, την παρακαλούσαν να μην τις αφήσει ορφανές. Η Πανάμωμη διαβεβαίωνε όχι μόνον αυτές, αλλά και όλον τον κόσμο, ότι μετά τη Μετάσταση της θα τούς περιφρουρεί και θα τους επιβλέπει, αλλά η μεγάλη λύπη που αισθάνονταν όλοι, εξουδετέρωνε τα παρηγορητικά λόγια της που τους απηύθυνε. Έπειτα καθορίζει το τι θα γίνουν οι δύο χιτώνες της, ορίζει να τούς πάρουν δύο φτωχές χήρες, που ήταν φίλες της και γνωστές, και έπαιρναν τα απαραίτητα εφόδια για τη ζωή τους απ' αυτήν.

Ενώ αυτά έτσι τα ανέπτυξε και τα τακτοποίησε, ξαφνικά ακούγεται ο ήχος μιας δυνατής βροντής και με τη βοήθεια πολλών νεφών από τα πέρατα του κόσμου αφού αρπάχτηκαν οι μαθητές του Χριστού, φθάνουν όλοι μαζί στο σπίτι της Θεομήτορος. Ανάμεσα σ' αυτούς βρίσκονται ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, ο Ιερόθεος και μαζί του ο Τιμόθεος, οι έχοντες θεία σοφία ιεράρχες, που με τα νέφη μεταφέρθηκαν κι αυτοί. Όλοι, όταν έμαθαν την αιτία της συγκεντρώσεως τους, της έλεγαν τα έξης· «Εσένα, Δέσποινα, όταν παρέμενες στον κόσμο σε βλέπαμε σαν να βλέπαμε τον ίδιο τον Δεσπότη και Δάσκαλο μας και γι' αυτό παρηγοριόμασταν, τώρα όμως όπως βλέπεις γεμίσαμε από λύπη και δάκρυα, εξαιτίας της μεταστάσεώς σου. Επειδή όμως με απόφαση του Υιού και Θεού σου πηγαίνεις στα υπερκόσμια, χαιρόμαστε που έτσι αποφάσισε ο Θεός για σένα». Ενώ τάλεγαν αυτά, μούσκευαν στα δάκρυα. Αύτη όμως απαντούσε· «Μη, φίλοι και μαθητές του Υιού και Θεού μου, μη μετατρέπετε τη χαρά μου σε πένθος, αλλά το σώμα μου να το κηδεύσετε, όπως θα το τακτοποιήσω εγώ πάνω στην κλίνη μου».

Αφού έγιναν αυτά έτσι, φθάνει και ο θεσπέσιος Παύλος, ο οποίος πέφτει στα πόδια της Θεοτόκου, την προσκυνά και αρχίζει να της λέει πολλά εγκώμια, όπως παραδείγματος χάριν· «Σε χαιρετώ, Μητέρα της ζωής και θεμέλιο του κηρύγματος μου. Αν και δεν είδα με τον Χριστό, βλέποντας εσένα νόμιζα ότι έβλεπα Εκείνον». Έπειτα τους αποχαιρετά όλους η Παρθένος, ξαπλώνει στο κρεβάτι της, τακτοποιεί το άχραντο σώμα της όπως ήθελε, δέεται για την κατάσταση του κόσμου και για ειρηνική συμπεριφορά των ανθρώπων, με τις ευχές της τους γεμίζει όλους με

ευλογίες και έτσι τέλος παραδίδει το πνεύμα της στα χέρια του Υιού και Θεού της.

Μετά απ' αυτά ο Πέτρος αρχίζει να ψάλλει νεκρικά τροπάρια. Οι υπόλοιποι Απόστολοι άλλοι σηκώνουν το νεκρικό φορείο κι άλλοι με λαμπάδες και ύμνους προχωρούν και συνοδεύουν το θεοδόχο σώμα στο μνήμα. Τότε λοιπόν, ακριβώς τότε, ακούγονταν άγγελοι να υμνολογούν και φωνές από τις υπερκόσμιες τάξεις των αγγέλων να γεμίζουν τον αέρα. Εκείνη τη στιγμή οι άρχοντες των Ιουδαίων παρακίνησαν μερικούς από τον όχλο και τους πείθουν να δοκιμάσουν να ανατρέψουν το φορείο, όπου είχε τοποθετηθεί το ζωαρχικό σώμα, και να το ρίξουν κάτω. Όμως η δικαιοσύνη προφταίνει και τιμωρεί με τύφλωση όλους τους αυθάδεις. Ενός απ' αυτούς του στερεί και τα δύο χέρια, επειδή με μεγαλύτερη μανία όρμησε και άγγιξε το ιερό εκείνο φορείο. Αυτός δίπλα στο φορείο με κομμένα τα αυδάθη χέρια του από το ξίφος της δικαιοσύνης και κρεμασμένα στο κενό, έμεινε εκεί ελεεινό θέαμα, μέχρις ότου πίστεψε μ' όλη του τη ψυχή και θεραπεύτηκε και έγινε πάλι υγιής όπως ήταν και προηγουμένως. Αυτός, επειδή προσπαθούσε με κάθε τρόπο να σώσει τους τυφλούς, αφού πήρε ένα κομμάτι κλαδί φοινικιάς από το φορείο και το τοποθέτησε στους παθόντες, αμέσως τους γιάτρεψε, επειδή πίστεψαν κι αυτοί.

Οι Απόστολοι, όταν έφτασαν στο σημείο που λεγόταν Γεθημανή και απόθεσαν στον τάφο το σώμα που υπήρξε πηγή ζωής, μένουν εκεί τρεις μέρες ακούγοντας μόνον αυτοί τις αγγελικές φωνές, οι οποίες δεν σταμάτησαν καθόλου. Επειδή όμως, όπως λέει η παράδοση, σύμφωνα με τη θεία οικονομία ένας από τους Αποστόλους, ο Θωμάς, έχασε την κηδεία του σώματος, που ήταν η πηγή της ζωής, γιατί έφτασε την τρίτη μέρα. Επειδή το έφερε αυτό βαρέως και στενοχωριόταν, γιατί δεν αξιώθηκε κι αυτός να πάρει μέρος στην τελετή όπως όλοι οι άλλοι συναπόστολοι, αποφάσισαν όλοι μαζί, για χάρη του Αποστόλου που δεν πρόφτασε, να ανοίξουν τον τάφο για να προσκυνήσει κι αυτός, αλλά αυτό που είδαν τους άφησε άναυδους. Βρήκαν τον τάφο άδειο από το άγιο σώμα, τί θαύμα!, και μόνον το σάβανο ήταν εκεί, παρηγοριά για όλους όσοι στο μέλλον θα λυπόταν, αλλά και αδιάψευστη απόδειξη για τη μετάσταση της. Μέχρι σήμερα βέβαια φαίνεται ο λαξεμένος στην πέτρα τάφος και προσκυνείται, ενώ είναι κενός από το σώμα της Θεοτόκου.

Γιορτάζεται η γιορτή της στον σεβαστό ναό της που βρίσκεται στις Βλαχέρνες και στις άγιες εκκλησίες που φέρνουν το όνομα στους διάφορους τόπους.

Πηγή: Δημητρίου Τσάμη, Θεομητορικών, τ. Δ' σελ. 379-387.